

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΡ. ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ
ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΥΔΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/νση: Μεσογείων 119
Ταχ. Κωδ.: 11526 Αθήνα
Τηλ.: 2131513852, -49
Email: ggenvr@ypen.gr

ΑΘΗΝΑ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Προς: ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ
Κοιν. ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

ΘΕΜΑ: Διευκρινίσεις σχετικά με περιβαλλοντικές παραβάσεις που αφορούν σε διαφοροποιήσεις του σχεδιασμού περιβαλλοντικά αδειοδοτημένου έργου ή δραστηριότητας για τις οποίες έχει υποβληθεί στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή Φάκελος Συμμόρφωσης Τελικού Σχεδιασμού (ΦΣΤΣ)

Σχετικά: α) Ο Ν. 4014/2011 "Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος" (Α'209), όπως ισχύει.
 β) Η ΥΑ ΥΠΕΝ/ΓΔΣΕΕ/16675/165/2022 "Μοντέλο Ενεργειών Συμμόρφωσης (ΜΕΣ) για τις περιβαλλοντικές επιιθεωρήσεις" (Β'776).

Σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΓΔΣΕΕ/16675/165/2022 (β σχετ), το Μοντέλο Ενεργειών Συμμόρφωσης (ΜΕΣ) εκτός των άλλων περιλαμβάνει τη μεθοδολογία κατάταξης των τελικών παραβάσεων στις τέσσερις (4) κατηγορίες «ΧΑΜΗΛΗΣ», «ΜΕΤΡΙΑΣ», «ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ» και «ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ» σοβαρότητας της παρ. 1α του άρθρου 21 του ν. 4014/2011, σύμφωνα με τα κριτήρια της παρ. 15β του άρθρου 20 του ν. 4014/2011.

Στο Παράρτημα (ΙΑ) της προαναφερθείσας ΥΑ, δίνονται ενδεικτικά παραδείγματα κατηγοριών (περιβαλλοντικών) παραβάσεων (για ασήμαντες, χαμηλής σοβαρότητας, μέτριας σοβαρότητας και σημαντικής σοβαρότητας παραβάσεις). Οι «διαφοροποιήσεις του έργου ή της δραστηριότητας σε σχέση με τα προβλεπόμενα στην ΑΕΠΟ, οι οποίες εμπύπτουν στις περιπτώσεις της παρ. 1α¹ του άρθρου 6 του ν.

¹ 1α. Διαδικασία τροποποίησης ΑΕΠΟ" του ν. 4014/11 αναφέρονται τα εξής: "Διαφοροποιήσεις μικρής κλίμακας που αφορούν σε τεχνικές ή λειτουργικές λεπτομέρειες περιβαλλοντικά αδειοδοτημένου έργου ή δραστηριότητας δεν συνιστούν τροποποίηση, εκσυγχρονισμό, επέκταση ή βελτίωση του έργου ή της δραστηριότητας. Οι διαφοροποιήσεις αυτές κοινοποιούνται στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή η οποία μπορεί αιτιολογημένα, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών, να ζητήσει την εφαρμογή της παρ. 2. .... Διαφοροποιήσεις μικρής κλίμακας που αφορούν σε τεχνικές ή λειτουργικές λεπτομέρειες περιβαλλοντικά αδειοδοτημένου έργου ή δραστηριότητας δεν συνιστούν τροποποίηση, εκσυγχρονισμό, επέκταση ή βελτίωση του έργου ή της δραστηριότητας. Οι διαφοροποιήσεις αυτές κοινοποιούνται στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή η οποία μπορεί

4014/11», αναφέρονται ως ενδεικτικό παράδειγμα **ασήμαντων μη συμμορφώσεων**. Αντίστοιχα, οι «διαφοροποιήσεις του έργου ή της δραστηριότητας σε σχέση με τα προβλεπόμενα στην ΑΕΠΟ, οι οποίες επιφέρουν μη ουσιώδη μεταβολή των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη λειτουργία του έργου ή της δραστηριότητας κατά την έννοια της υποπερ. αα² της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 4014/11», αναφέρονται ως ενδεικτικό παράδειγμα **παράβασης χαμηλής σοβαρότητας**.

Περαιτέρω, στην παρ. 1 του άρθρου 7 "Διαδικασία αξιολόγησης οριστικής μελέτης και μελέτης εφαρμογής έργου ή δραστηριότητας" του ν. 4014/11 αναφέρονται τα εξής: "Σε περίπτωση διαφοροποίησης του σχεδιασμού περιβαλλοντικά αδειοδοτημένου έργου ή δραστηριότητας σε στάδια της τεχνικής μελέτης που έπονται της έκδοσης ΑΕΠΟ, ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας δύναται, πριν από την έναρξη της κατασκευής, να υποβάλει Φάκελο Συμμόρφωσης Τελικού Σχεδιασμού, όπως αυτός καθορίζεται στην παράγραφο 7 του άρθρου 11 του παρόντος, με τον οποίο τεκμηριώνεται ότι δεν επέρχονται σημαντικές αρνητικές διαφοροποιήσεις ως προς τις επιπτώσεις στο περιβάλλον και, επομένως, εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με την ισχύουσα ΑΕΠΟ. Ο φάκελος αυτός αποτελεί στοιχείο για την ενημέρωση του φακέλου της ΜΠΕ".

Με βάση τα παραπάνω, από το συνδυασμό των διατάξεων που παρατίθενται, διαφοροποιήσεις του σχεδιασμού περιβαλλοντικά αδειοδοτημένου έργου ή δραστηριότητας σε στάδια της τεχνικής μελέτης που έπονται της έκδοσης ΑΕΠΟ, εφόσον έχουν κοινοποιηθεί στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή με Φάκελο Συμμόρφωσης Τελικού Σχεδιασμού (ΦΣΤΣ) και δεν έχει αποφανθεί η αρμόδια περιβαλλοντική

αιτιολογημένα, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών, να ζητήσει την εφαρμογή της παρ. 2. .... Διαφοροποιήσεις μικρής κλίμακας συνιστούν ιδίως οι εργασίες:

- α) συντήρησης και επισκευής του έργου ή μηχανημάτων ή βοηθητικών εγκαταστάσεων,
- β) κτιριακής ανακαίνισης, κύριων ή βοηθητικών χώρων, χωρίς αλλαγή χρήσης ή αύξηση δυναμικότητας,
- γ) εκσυγχρονισμός αντικατάστασης μηχανολογικού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού ανανεώσιμων πηγών ενέργειας χωρίς αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος και αύξηση της δυναμικότητας,
- δ) εγκατάστασης βοηθητικού εξοπλισμού, όπως γερανογέφυρες, γεφυροπλάστιγγες και υποσταθμοί ηλεκτρικού ρεύματος,
- ε) αλλαγών στη διαρρύθμιση των μηχανημάτων, του εργοταξίου, της πλατείας της εγκατάστασης εξόρυξης και της εσωτερικής διαρρύθμισης των χώρων,
- στ) επικαιροποίησης των τεχνολογικών προδιαγραφών των έργων κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ της υποβολής αίτησης για τη χορήγηση ΑΕΠΟ και της κατασκευής των έργων,
- ζ) τροποποιήσεων οι οποίες, ως αυτοτελές έργο, δεν υπόκεινται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση, **χωρίς ωστόσο να έχουν ως αποτέλεσμα την αλλαγή της κατηγορίας ή υποκατηγορίας κατάταξης του συνολικού έργου ή τη συμπερίληψή του σε αυτές.**

² αα) είτε ότι, λόγω των διαφοροποιήσεων, επέρχεται μη ουσιώδης μεταβολή των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη λειτουργία του έργου ή της δραστηριότητας, οπότε εκδίδεται απόφαση, η οποία είτε εγκρίνει την τροποποίηση άνευ ετέρου **είτε δύναται να προβλέπει τυχόν πρόσθετους όρους**, μόνο ως προς το τροποποιούμενο φυσικό αντικείμενο.

Σε κάθε περίπτωση, μη ουσιώδεις όνειρούνται (i) τροποποίησεις που έχουν όντεικό αντίκτυπο και μειώνουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όπως ενδεικτικά: η αλλαγή σε καύσμο με λιγότερες εκπομπές αέριων ρύπων ή διοξειδίου του άνθρακα, η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, η λήψη πρόσθετων μέτρων αντιρρύπανσης, η μείωση της χρήσης πρώτων υλών και η αλλαγή της διαχείρισης των αποβλήτων σε μέθοδο που βρίσκεται υψηλότερα στην ιεράρχηση των αποβλήτων, ..., καθώς και (ii) οι τροποποιήσεις οι οποίες ως αυτοτελές έργο δεν υπάγονται στην κατηγορία Α', **χωρίς ωστόσο να έχουν σαν αποτέλεσμα την αλλαγή της κατηγορίας ή υποκατηγορίας κατάταξης του συνολικού έργου**. ....

αρχή ότι απαιτείται να ακολουθηθεί η διαδικασία υποβολής Φακέλου Τροποποίησης ΑΕΠΟ (της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 4014/2011), συνιστούν περιπτώσεις ασήμαντων περιβαλλοντικών παραβάσεων, δεδομένου ότι δεν οδηγούν σε τροποποίηση των περιβαλλοντικών όρων του έργου.

Η παρούσα εγκύκλιος να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΥΔΑΤΩΝ

ΠΕΤΡΟΣ ΒΑΡΕΛΙΔΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

- 1** Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Γενική Δ/νση Σώματος Επιθεωρητών & Ελεγκτών
- 2** Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου
  - I. Γραφείο Ειδικού Γραμματέα
  - II. Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Βορείου Αιγαίου
(pvadpexo@apdaigaiou.gov.gr),
Ικτίνου 2, Τ.Κ. 81 100 Μυτιλήνη
  - III. Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Νοτίου Αιγαίου
(p.papiopoulos@apdaigaiou.gov.gr & e.manola@apdaigaiou.gov.gr),
Επτανήσου 35, Τ.Κ. 84 100 Ερμούπολη
- 3** Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής
  - I. Γραφείο Ειδικού Γραμματέα
  - II. Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού
(pexo@attica.gr)
Μεσογείων 239 & Παρίτση 145, Τ.Κ. 154 51, Ν. Ψυχικό
- 4** Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας
  - I. Γραφείο Ειδικού Γραμματέα
  - II. Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Ηπείρου
(stskipelis@apdhpdm.gov.gr),
5ο χλμ. Εθνικής Οδού Ιωαννίνων - Κοζάνης, Τ.Κ. 45 000 Ιωάννινα
  - III. Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Δυτ. Μακεδονίας
(filimega@apdhpdm.gov.gr),
ΖΕΠ Κοζάνης, Τ.Κ. 50 100 Κοζάνη
- 5** Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας
  - I. Γραφείο Ειδικού Γραμματέα
  - II. Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Θεσσαλίας
(dipexothes@apdthest.gov.gr)
Σωκράτους 111, Τ.Κ. 41 336 Λάρισα
  - III. Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Στερεάς Ελλάδας
(dipexoster@apdthest.gov.gr)
Θεοδωράτου και Βελλίου, Τ.Κ. 35 100 Λαμία
- 6** Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης
  - I. Γραφείο Ειδικού Γραμματέα
  - II. Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού
(dipeho@apdkritis.gov.gr)
Μ. Παρλαμά 2 & Λ. 62 Μαρτύρων 417, Τ.Κ. 71 304 Ηράκλειο

- 7 Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης**
- I. Γραφείο Ειδικού Γραμματέα
  - II. Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Κεντρικής Μακεδονίας
(dpxskm@damt.gov.gr)
Στρωμνίτσης 53, Τ.Κ. 54 210 Θεσσαλονίκη
  - III. Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης
(dpxs-amt@damt.gov.gr)
3ο χλμ. Κομοτηνής-Αλεξανδρούπολης, Τ.Κ./ 69 100 Κομοτηνή
- 8 Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου**
- I. Γραφείο Ειδικού Γραμματέα
  - II. Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Δυτικής Ελλάδας
(dipexo@apddepin.gov.gr)
Ν.Ε.Ο. Πατρών-Αθηνών 33, Τ.Κ. 26 441, Πάτρα
  - III. Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Πελοποννήσου
(pexo.pel@4813.syzefxis.gov.gr)
Πλατεία Κολοκοτρώνη 20, Τ.Κ. 221 32 Τρίπολη
  - IV. Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Ιονίου
(mlela@1745.syzefxis.gov.gr)
Αλυκές Ποταμού, Τ.Κ. 49 100 Κέρκυρα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

- Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- α. Γραφείο Υπουργού, κ. Κ. Σκρέκα
  - β. Γραφείο Υφυπουργού Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος, κ. Ν. Ταγαρά
  - γ. Γραφείο Υφυπουργού Περιβάλλοντος κ. Γ. Αμυρά
  - δ. Γραφείο Γενικού Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος κ. Θ.Μπακογιάννη
  - ε. Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Πολιτικής, Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης
στ. Γενική Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης & Γεωχωρικών Πληροφοριών /
Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (για την ανάρτηση στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ)